

Bergslagen Metals AB
c/o Wåhlin Advokater AB
Nybrogatan 39
114 39 Stockholm

Undersökningstillstånd för området Österkälen nr 102 i Strömsunds kommun i Jämtlands län

Beslut

Bergmästaren beviljar Bergslagen Metals AB, 559328-1297, (hädanefter sökanden) undersökningstillstånd med tillståndsid 2026:7 enligt minerallagen (1991:45) för området Österkälen nr 102.

Undersökningstillståndet innebär ensamrätt för sökanden till undersökning av det beviljade området. Med undersökning avses arbete i syfte att påvisa en fyndighet avseende sådana koncessionsmineral som anges i 1 kap. 1 § 1 och 2 minerallagen.

Undersökningstillståndet gäller i tre år från den 13 januari 2026 till den 13 januari 2029.

Undersökningsområdet

Undersökningsområdet, se bifogad karta (bilaga 1), omfattar en yta om 4 328,01 ha och begränsas av räta linjer mellan hörnpunkter med koordinater i SWEREF 99TM enligt följande.

Huvudyta 1

Hörnpunkt	N-koordinat	E-koordinat
1	7 091 700	523 900
2	7 094 985	529 230
3	7 094 981	532 882
4	7 092 428	532 184
5	7 085 446	526 775
6	7 091 700	523 900

Villkor

Sökanden ska ställa säkerhet för ersättning avseende skada eller intrång som kan bli följden av undersökningsarbete. Säkerheten ska ställas till Bergsstaten innan undersökningsarbeten påbörjas.

Bakgrund

Ansökan om undersökningstillstånd kom in till Bergsstaten 17 oktober 2025 och avser koncessionsmineralen lantan och lantanider, molybden, nickel, skandium, vanadin, yttrium och zink. Sökanden har till sin ansökan fogat en karta över det sökta området och uppgifter om vilka fastighets- och övriga kända sakägare som berörs av ansökan. Enligt sökanden kan arbeten inom det sökta området leda till fynd av koncessionsmineral därför att områdets geologiska förhållanden är gynnsamma för fynd av sällsynta jordartsmetaller. De undersökningsarbeten som sökanden planerar att utföra är fältkartering och provtagning samt luftburen MobileMT-undersökning för att ta fram målområden för framtida kärnbörning.

Ansökan om undersökningstillstånd har remitterats till länsstyrelsen, kommunen och Sametinget. Underrättelse om ansökan har sänts till berörda fastighets- och övriga kända sakägare. Yttranden från Länsstyrelsen Jämtland, Strömsunds kommun och Sametinget samt skrivelser från berörda fastighets- och övriga kända sakägare har kommit in till Bergsstaten.

Länsstyrelsen har i huvudsak framfört följande.

Inom området finns riksintresse rennäring, riksintresse Natura 2000 och riksintresse energiproduktion. Det finns flera flyttleder inom området och ett uppsamlingsområde som upptar stora delar av undersökningsområdet. Det finns två naturvårdsavtal inom området, våtmark med näst högsta naturvärdesklass samt tre nyckelbiotoper i området. Terrängkörning får inte ske i våtmarksområden, vattenmiljöer, nyckelbiotoper och Natura 2000. Arbetsplanen ska beskriva vilka försiktighetsåtgärder som avses vidtas för att inte skada naturvärdena i ovanstående områdena. All verksamhet i området ska föregås av samråd med berörd sameby.

Kommunen har i huvudsak framfört följande.

Området berör Ohredahke sameby. Inom stora delar av undersökningsområdet finns riksintressen för rennäringen, uppsamlingsområde och flyttled. Inom undersökningsområdet finns ett Natura 2000-område, Kalvhallbäcken, som ligger nordväst om Klövsjön. Då området är mycket stort finns det med stor säkerhet rödlistade arter inom området, även sådana som bedöms vara akut eller starkt hotade. Det är lämpligt att vid framtagande av arbetsplaner även kontrolleras om det finns

kända observationer av akut eller starkt hotade arter och att dessa undersökningsåtgärder anpassas så att minimera risken för störningar på dessa arter.

Sametinget har i huvudsak framfört följande.

Ansökningsområdet ligger inom vinterbetesland för Ohredahke sameby. Det ansökta området utgör riksintresse för rennäringen, då det är ett strategiskt viktigt område som utgör uppsamlingsområde samt flyttleder av riksintresse. I Sametingets databas i Renmark publiceras kartor och information om renskötsel och samebyarnas markanvändning. Berörda samebyar har rätt till inflytande och ska ha möjlighet att påverka besluten när mark inom det samiska traditionella området berörs. Verksamhetsutövaren ska därför ha direkt dialog med berörda samer om planerade exploateringar och samråd ska ske i ett tidigt skede. Sametinget avstyrker att ansökan beviljas.

Från fastighets- och övriga kända sakägare har i huvudsak följande synpunkter framförts.

Ett antal fastighetsägare har framför synpunkter mot ansökan och motsätter sig en eventuell gruvetablering eller undersökningar i området.

Motivering

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 2 kap. 2 § minerallagen ska ett undersökningstillstånd meddelas om det finns anledning att anta att undersökning i området kan leda till fynd av koncessionsmineral. Undersökningstillstånd får dock inte beviljas den som uppenbarligen saknar möjlighet eller avsikt att få till stånd en ändamålsenlig undersökning eller den som tidigare har visat sig olämplig att bedriva undersökningsarbeten.

Av 1 kap. 5 § första stycket minerallagen framgår att ett undersökningstillstånd som grundas på ansökan avseende något eller några av de koncessionsmineral som anges i 1 § 1 och 2 gäller, om inte sökanden begär annat, samtliga mineral som anges där.

Förarbeten

En förutsättning för att sökanden ska få undersökningstillstånd är att det ska finnas anledning att anta att undersökning i området kan leda till fynd av koncessionsmineral. Enligt förarbetena till minerallagen är det sökanden som ska förete någon form av utredning som visar att denna förutsättning är uppfylld. Han ska alltså kunna förete något indicium på att åtminstone något koncessionsmineral förekommer inom det

aktuella området. Kravet får inte sättas så högt att seriöst prospekteringsarbete försvåras (prop. 1988/89:92 s. 90).

Kriteriet att sökanden uppenbarligen saknar möjlighet att få till stånd en ändamålsenlig undersökning visar att prövningen inte är avsedd att vara särskilt ingående utan att det främst är fallen av missbruk man vill komma åt (prop. 1988/89:92 s. 91 och prop. 2004/05:40 s. 37).

Tillstånd ska vägras om sökanden tidigare har visat sig olämplig att bedriva undersökningsarbete. I detta fall krävs det inte att förhållandet ska vara uppenbart utan det räcker med att sökanden inte bedöms uppfylla kravet. Exempel på situationer där tillstånd kan vägras är att sökanden tidigare har visat bristande hänsyn till markägares eller andra sakägares intressen eller utfört undersökningsarbeten på ett sätt som varit skadligt för natur- eller kulturmiljön. Vid prövningen bör sådana omständigheter vägas in som hur allvarliga missförhållandena varit, om det varit fråga om enstaka eller upprepade överträdelser och i vilken utsträckning det berott på sökanden själv samt hur lång tid som gått från det tidigare undersökningsarbetet (prop. 2004/05:40 s. 80).

Bergmästarens bedömning

Mot bakgrund av vad sökanden har anfört anser bergmästaren att undersökningar i det aktuella området kan komma att leda till fynd av koncessionsmineral av det slag som ansökan avser. Bergmästaren vill erinra om att det är omständigheter hänförliga till den sökande själv som ska beaktas vid bedömningen av kriteriet om sökanden uppenbarligen saknar möjlighet och avsikt att få till stånd en ändamålsenlig undersökning. Vad som har framkommit i ärendet föranleder inte bergmästaren att ifrågasätta sökandens möjlighet eller avsikt att få till stånd ändamålsenliga undersökningar inom det sökta området. Bergmästaren konstaterar vidare att det inte har framkommit något som innebär att sökanden tidigare visat sig olämplig att bedriva undersökningsarbete.

Den aktuella ansökan avser koncessionsmineralen lantan och lantanider, molybden, nickel, skandium, vanadin, yttrium och zink. Eftersom ansökan avser koncessionsmineral som anges i 1 kap. 1 § 1 och 2 minerallagen, och sökanden inte har begärt annat, beviljar bergmästaren undersökningstillstånd för samtliga koncessionsmineral som anges i bestämmelsen.

Undersökningsavgiften för tillståndet har enligt 14 kap. 2 § minerallagen och 10 § mineralförordningen, med beaktande av undersökningsområdets storlek och de mineral

som omfattas, bestämts till 86 580 kr. Bergmästaren konstaterar att sökanden har betalat den fastställda undersökningsavgiften.

Enligt bergmästarens bedömning är förutsättningarna för att bevilja det sökta undersökningstillståndet uppfyllda.

Delgivning av beslutet

Berörda fastighets- och övriga kända sakägare delges detta beslut genom vanlig delgivning med delgivningskvitto.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till Förvaltningsrätten i Luleå inom den tidsfrist som anges i överklagandehänvisningen (bilaga 2).

Bergmästaren erinrar om följande

Undersökningsarbete inom det beviljade området får endast utföras i enlighet med en gällande arbetsplan som ska upprättas av sökanden. Arbetsplanen ska delges ägare till de fastigheter där arbetet ska bedrivas och innehavare av särskild rätt som berörs av arbetet. Bestämmelser om arbetsplan för undersökningsarbete och när en arbetsplan blir gällande finns i 3 kap. 5 – 5 e §§ minerallagen. Sökanden är skyldig att tillhandahålla en översättning av arbetsplanen på finska, meänkieli eller samiska om undersökningsarbetet ska utföras inom ett område som helt eller delvis sammanfaller med språkets förvaltningsområde enligt 6 § lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Begäran om översättning kan framställas skriftligen till sökanden av fastighetsägare eller innehavare av särskild rätt som berörs av planerade arbeten enligt arbetsplanen. Begäran om översättning ska vara sökanden tillhanda inom tio dagar från delgivningen av beslutet om undersökningstillstånd.

I den arbetsplan som sökanden ska upprätta samt delge berörda fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska sökanden bland annat lämna uppgift om hur eventuella skador och intrång kommer att regleras. Arbetsplanen ska också innehålla uppgift om vilken form av säkerhet som sökanden har och storleken på säkerheten. Fastighetsägare eller innehavare till särskild rätt som inte godkänner säkerheten kan begära att säkerheten provas av länsstyrelsen enligt 17 kap. 2 § minerallagen.

Enligt 3 kap. 3 § minerallagen ska undersökningsarbete utföras så att minsta skada och intrång vållas på någon annans egendom och på natur- och kulturmiljön.

Undersökningsarbete får inte äga rum inom nationalpark eller i strid med föreskrifter som gäller för natur- eller kulturresevat. Det åvilar sökanden att hos länsstyrelsen eller hos bergmästaren ansöka om medgivande till undersökningsarbete inom sådana skyddade områden som anges 3 kap. 6 och 7 §§ minerallagen, om medgivande inte beviljas råder hinder mot undersökningsarbete. Det åvilar också sökanden att ansöka om eventuella ytterligare tillstånd enligt annan lagstiftning än minerallagen, t.ex. miljöbalken, som kan komma att krävas för att få bedriva undersökningsarbete inom undersökningstillståndet.

Bergmästarens erinran är inte en fullständig redogörelse för bestämmelser i minerallagen eller annan lagstiftning som kan ha betydelse för sökandens rätt att bedriva arbete inom undersökningstillståndet eller de skyldigheter som åvilar sökanden.

Övrigt

Yttrandena kommer att sändas till den sökande i sin helhet.

De som deltagit i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av bergmästare Helena Kjellson efter föredragning av Fanny Nordetun.

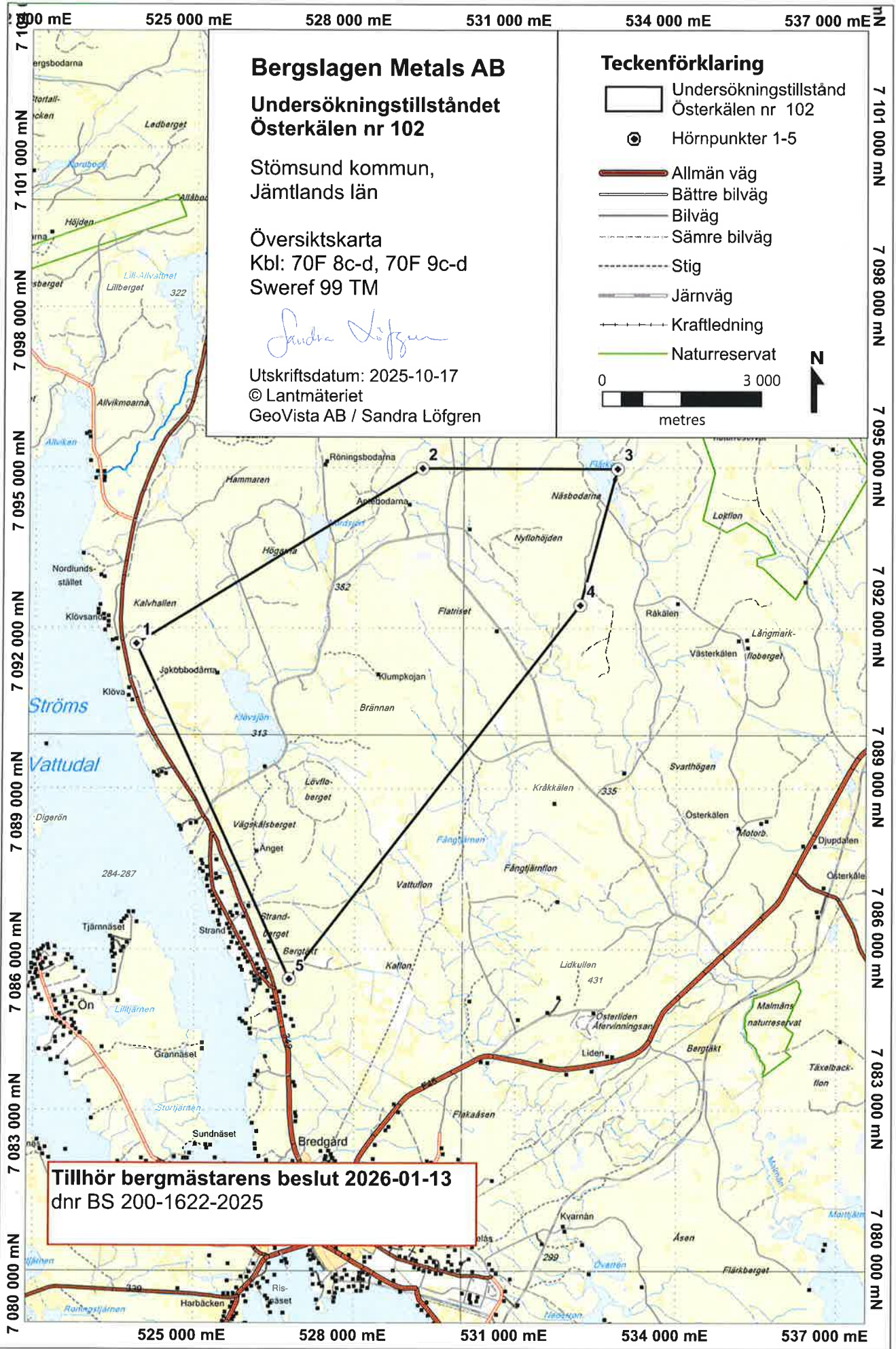
Helena Kjellson

Fanny Nordetun

Bilagor

Bilaga 1, Karta undersökningsområdet

Bilaga 2, Överklagandehänvisning

Bergslagen Metals AB
Undersökningstillståndet
Österkälén nr 102

Stömsund kommun,
Jämtlands län

Översiktskarta
Kbl: 70F 8c-d, 70F 9c-d
Sweref 99 TM

Sandra Löfgren

Utskriftsdatum: 2025-10-17
© Lantmäteriet
GeoVista AB / Sandra Löfgren

Teckenförklaring

- Undersökningstillstånd
Österkälén nr 102
 - Hörnpunkter 1-5
 - Allmän väg
 - Bättre bilväg
 - Bilväg
 - Sämrre bilväg
 - Stig
 - Järnväg
 - Kraftledning
 - Naturreservat
- 0 3 000
metres

Tillhör bergmästarens beslut 2026-01-13
dnr BS 200-1622-2025

BERGSSTATEN

Överklagandehänvisning vid delgivning med delgivningskvitto

Om ni tagit del av beslutet genom att få det skickat till er tillsammans med ett delgivningskvitto ska ni göra enligt följande för att överklaga bergmästarens beslut. Börja med att skriva under delgivningskvittot och skicka det till Bergsstaten. Detta är endast en bekräftelse på att ni tagit del av beslutet. Det innebär inte att ni har godtagit beslutet.

Ni har därefter **tre veckor** på er, **från det datumet ni skrivit under delgivningskvittot**, att skriva ert överklagande och skicka in det till Bergsstaten.

Överklagandet ska vara skriftligt och ställas till Förvaltningsrätten i Luleå **men skickas till Bergsstaten, Box 43, SE-971 02 Luleå** eller mineinspect@bergsstaten.se

I överklagandet ska ni ange:

- Vilket beslut som ni överklagar, ange beslutets diarienummer.
- Varför ni anser att beslutet ska ändras och vilken ändring ni vill ha.
- Ni ska ange ert namn, telefonnummer, postadress och e-postadress.
- Om ni anlitar ombud ska ombudets namn, telefonnummer, postadress och e-postadress anges.

Ert överklagande ska ha kommit in till Bergsstaten **inom tre veckor från den dag då ni fick del av beslutet**.

Om ni som överklagar är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet dock ha kommit in **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Om ni behöver upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till Bergsstaten, via epost mineinspect@bergsstaten.se eller telefon 0920-23 79 00.